

Sygn. akt VIII U 1555/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2019 r. w Gliwicach

sprawy R. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania R. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 27 lutego 2018 r. **nr** (...)

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 stycznia 2018 roku;
- zasądza od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. VIII U 1555/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 27 lutego 2018 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu R. W. prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, albowiem ubezpieczony nie udokumentował wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach, wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Organ wskazał, że do stażu pracy w warunkach szczególnych nie zaliczył okresu pracy od 11.02.1991r. do 31.12.1998r., tj. 7 lat, 8 m-cy i 12 dni, ponieważ na świadectwie pracy podano stanowisko monter, natomiast w zarządzeniu resortowym MP i (...) w wykazie A dziale XIV poz. 10 pkt 2 podany jest monter pieców przemysłowych. Zakład przyjął za udowodnione na dzień 01.01.1991r. okresy składkowe

w wysokości 22 lat 5 miesięcy i 27 dni, okresy nieskładkowe 2 miesiące i 11 dni, okresy uzupełniające- rola 3 lata, 4 miesiące i 24 dni oraz staż pracy w szczególnych warunkach/charakterze 6 lat, 11 miesięcy i 28 dni.

Ubezpieczony w odwołaniu od decyzji domagał się jej zmiany poprzez przyznaniu prawa do emerytury, a także wniósł o obciążenie organu rentowego kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę w warunkach szczególnych w postaci pracy kierowcy ciągnika w transporcie w okresie od 3.11.1981r. do 31.01.1984r. na rzecz Spółdzielni (...) Oddziału we W., a następnie od 11.02.1991r. do 2003r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę monterów pieców przemysłowych, w tym hutniczych, koksowniczych na wysokości w (...) S.A.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Organ rentowy wskazał, że ubezpieczony udokumentował jedynie 6 lat, 11 miesięcy i 28 dni tj. okres od 13.02.1984r. do 11.02.1991r. pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze- jako monter pieców przemysłowych w (...) Przedsiębiorstwie (...). Organ rentowy nie uwzględnił natomiast do pracy w warunkach szczególnych okresów: od 03.11.1981r. do 31.01.1984r. zatrudnienia w Spółdzielni (...) w P. Oddział we W.- na stanowisku kierowcy- ponieważ za ten okres nie przedłożono świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze, ze wskazaniem stosownego zarządzenia resortowego, wg. wykazu, działu, pozycji i punktu oraz okresu pracy od 11.02.1991r. do 31.12.1998r, ponieważ na świadectwie pracy podano stanowisko monter, natomiast w zarządzeniu resortowym MP i (...) w wykazie A dziale XIV poz. 10 pkt 2 podany jest monter pieców przemysłowych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony w dniu (...) ukończył wiek 60 lat, na dzień 01.01.1999r. legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego.

Ubezpieczony w okresie od 13.02.1984r. do 11.02.1991r. wykonywał pracę jako monter pieców przemysłowych w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B.. W świadectwie pracy zakład pracy zawarł adnotację, że stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w tym okresie wykonywał pracę monterów pieców przemysłowych, zaliczaną do prac w warunkach szczególnych, która została wymieniona w wykazie A Dziale XIV, poz. 10 pkt. 2 załącznika do zarządzenia nr 9 Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 01.08.1983r. Powyższy okres zatrudnienia organ rentowy zaliczył do pracy w warunkach szczególnych.

(okoliczności bezsporne)

W okresie od 03.11.1981r. do dnia 31.01.1984r. ubezpieczony był zatrudniony w Spółdzielni (...) Oddział we W. na stanowisku kierowcy.

(dowód: świadectwo pracy k. 6)

Spółdzielnia (...) Oddział we W. prowadziła działalność transportową, wykorzystując do tego samochody oraz traktory. Spółdzielnia nie prowadziła działalności rolniczej. Ubezpieczony wykonywał prace transportowe, jako kierowca- traktorzysty, do którego zadań należało rozwożenie węgla, nawozów, cementu do GS-ów. Ubezpieczony rozwożąc powyższe towary na odległość do ok. 10-12 kilometrów poruszał się co do zasady po drogach publicznych od 10 do 12 godzin dziennie. Jedynie, aby dojechać do GS N. musiał poruszać się po polu. R. W. tylko sporadycznie wykonywał dodatkowe prace polegające na rozładunku ręcznym.

(Dowód: zeznania odwołującego R. W. k. 101, zeznania świadka B. M. k. 97v., zeznania świadka H. W. k. 97)

W okresie od 11.02.1991r. do 14.11.2003r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) S.A. w upadłości. W świadectwie pracy z dnia 14.11.2003r. wskazano, że ubezpieczony wykonywał pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku monterów.

(dowód: akta organu rentowego)

Zakład pracy (...) był kontynuatorem działalności gospodarczej prowadzonej przez (...) Przedsiębiorstwo (...) w B.. Przejął majątek i całą załogę pracowniczą. Pracownicy w obydwu przedsiębiorstwach wykonywali tożsamą rodzajowo pracę, w tych samych warunkach. Zakłady pracy zajmowały się wykonywaniem na wyjazdach remontów pieców przemysłowych w hutach i koksowniach, młynów na cementowniach oraz budową kominów na zakładach chemicznych i elektrowniach węglowych. Zakłady były podzielone na brygady liczące 8-12 pracowników zajmujących się montażem.

Ubezpieczony wraz z brygadą do której należał, zajmował się w hutach i koksowniach wymianą rur i ram komór baterii pieców przemysłowych. W cementowniach pracował przy wymianie płyt w środku młyna mielącego kamień, węgiel. Z tytułu wykonywania tejże pracy ubezpieczony, jak i inni pracownicy, w tym J. K. (1) oraz J. K. (2), otrzymywali dodatek szkodliwy, dodatkowe 6 dni urlopu oraz mleko i posiłki regeneracyjne.

(dowód: zeznania świadka J. K. (1) k. 36, akta osobowe J. K. (1) k. 31-33, zeznania odwołującego R. W. k. 101)

Podany stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o okoliczności bezsporne, akta rentowe oraz akta osobowe ubezpieczonego, akta osobowe J. K. (1), zeznania w/w świadków oraz zeznania ubezpieczonego. Sąd ocenił zebrany materiał dowodowy jako spójny i kompletny, a także mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie.

Sąd co do zasady dał wiarę zeznaniom słuchanych w drodze pomocy prawnej świadków tj. H. W. oraz B. M., gdyż były one logiczne oraz wzajemnie się uzupełniające. Sąd uznał zeznania B. M. za nieprecyzyjne w takim zakresie w jakim stwierdził on, że ubezpieczony zajmował się zarówno rozładunkiem wagonów, jak i jazdą traktorem. Z zeznań ubezpieczonego wynika jednak, że rozładunkiem wagonów zajmował się on jedynie sporadycznie, gdy chciał sobie dorobić. Sąd uznał, że ubezpieczony wykonywał pracę stale i w pełnym wymiarze czasu pracy jako traktorzysta, a praca polegająca na rozładowywaniu wagonów nie była pracą stałą, a jedynie dodatkową, nie mogącą mieć wpływu na ostateczny charakter wykonywanej przez ubezpieczonego pracy.

Sąd zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych [Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz 353 ze zm.] prawo do emerytury ma ubezpieczony urodzony po 31 grudnia 1948 roku, który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31.12.1998r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zm.),
- nie przystąpił do OFE albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa.

Po myśli § 2 ust. 1 i 2 w/w rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy pracy, o których mowa w ust. 1, stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania prac w szczególnych warunkach, wystawionym według wzoru stanowiącego załącznik do przepisów wydanych na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia, lub w świadectwie

Poza sporem w niniejszym postępowaniu pozostawało to, że ubezpieczony w dniu (...) ukończył 60 rok życia, nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i na dzień 01.01.1991r. legitymuje się 25-letnim okresem składkowym i

nieskładkowym. W niniejszej sprawie jedyną sporną kwestią pozostawała okoliczność czy ubezpieczony przepracował co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach.

Dla oceny, czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, lecz rodzaj powierzonej mu pracy.

W wykazie A, dziale XIV (prace różne), poz. 10 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. wymienione zostały prace: murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków. Przy ustalaniu, czy wskazana w świadectwie pracy z dnia 14.11.2003r. praca montera zalicza się do w/w prac sąd wziął pod uwagę przepisy Zarządzenia Nr 3 Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z dnia 30 marca 1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego, które wprawdzie nie ma mocy powszechnie obowiązującej, to jednak w świetle ukształtowanego stanowiska judykatury, może być stosowane pomocniczo. Wykaz resortowy ułatwia identyfikację określonego stanowiska jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach, jeśli w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia nie wymienia się konkretnych stanowisk, a operuje pojęciem ogólnym. (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 grudnia 2016r. II UK 481/15). W załączniku nr 3 do w/w zarządzenia w dziale I pod pozycją 9 tj. prace murarskie przy naprawie na gorąco pieców przemysłowych, sklepień paleniskowych w parowozach i żeliwiaków wymienione w pkt 2 stanowisko pracy „monter pieców przemysłowych”.

W ocenie Sądu, przeprowadzone postępowanie wykazało, że ubezpieczony w okresie od . 11.02.1991r. do 14.11.2003r. w zakładzie pracy (...) wykonał pracę o jakiej mowa powyżej. Ubezpieczony wykonywał w tym czasie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę polegającą na remoncie pieców przemysłowych w hutach i koksowniach, remoncie młynów na cementowniach. O tym, że tego rodzaju pracę należy zakwalifikować jako pracę montera pieców przemysłowych świadczy przede wszystkim okoliczność, że ubezpieczony w zakładzie pracy (...) wykonywał taką samą pracę, co w (...) Przedsiębiorstwie (...) w B.. Spółka (...) powstała bowiem na bazie poprzedniego pracodawcy ubezpieczonego, była kontynuatorem jej działalności gospodarczej. Zeznania przesłuchiowanych w sprawie świadków, a także samego ubezpieczonego wykazały w sposób niebudzący wątpliwości, że ubezpieczony wykonywał taką samą pracę, którą organ w toku postępowania rentowego uznał w okresie od 13.02.1984r. do 11.02.1991r. za pracę w warunkach szczególnych. Jedyną przyczyną nieuwzględnienia tego okresu przez organ rentowy była natomiast okoliczność, że w świadectwie pracy z 14.11.2003r. nie zamieszczono informacji, że jest to praca w warunkach szczególnych. Tymczasem o rodzaju wykonywanej pracy nie może świadczyć jedynie nazwa danego stanowiska, lecz faktyczny charakter wykonywanych zadań. Zeznania pracujących z ubezpieczonym pracowników wykazały w sposób jednoznaczny, że praca wykonywana przez ubezpieczonego w firmie (...) niczym nie różniła się od pracy świadczonej na rzecz (...) Przedsiębiorstwa (...) w B..

Odnosząc się do pracy w Spółdzielni (...) Oddział we W. stwierdzić należy, że w wykazie A, dziale VIII. „PRACE W (...) załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w poz. 3 wymieniono: prace kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych. W wykazie tym wskazane jest zatem stanowisko kierowcy ciągnika (traktorzysty).

W judykaturze potwierdza się stanowisko, że w świetle przepisów wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo - branżowy. Pod pozycją branży zamieszczonej w kolejnych działach wykazu wymieniono bowiem konkretne stanowiska przypisane branży, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Przyporządkowanie danego rodzaju pracy do określonej branży ma istotne znaczenie dla kwalifikacji jako pracy w szczególnych warunkach. Usystematyzowanie prac o znacznej szkodliwości i uciążliwości do oddzielnych działów oraz poszczególnych stanowisk w ramach gałęzi gospodarki nie jest przypadkowe, gdyż należy przyjąć, że konkretne stanowisko narażone jest na ekspozycję na szkodliwe czynniki w stopniu mniejszym lub większym, w zależności od tego, w którym dziale przemysłu jest umiejscowione. Oznacza to, że przynależność pracodawcy do określonej gałęzi przemysłu ma znaczenie istotne i nie można dowolnie, z naruszeniem postanowień rozporządzenia, wiązać konkretnych stanowisk pracy z branżami, do których nie zostały przypisane w tym akcie (por. wyrok SN z dnia 19

maja 2011 r., III UK 174/10) .Umiejscowienie pracy kierowców ciągników, kombajnów lub pojazdów gąsienicowych w dziale Transport powoduje, że aby zaliczyć pracę kierowcy ciągnika, jako wykonywanej w warunkach szczególnych, praca ta musiała polegać na wykonywaniu prac polegających na przewożeniu towarów.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe w sposób niebudzący wątpliwości wykazało, że ubezpieczony w okresie od 03.11.1981r. do dnia 31.01.1984r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach tj. w transporcie na stanowisku kierowcy ciągnika-tractorzysty. R. W. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy-tractorzysty, do którego zadań należało rozwożenie węgla, nawozów, cementu do GS-ów. Ubezpieczony poruszał się przy tym po drogach publicznych, a jedynie sporadycznie żeby dojechać do GS-u N. poruszał się po polu. Należy tutaj podkreślić, że Spółdzielnia (...) Oddział we W. w spornym okresie nie zajmowała się pracą rolniczą i świadczyła jedynie usługi transportowe. Z uwagi na powyższe pracę wykonywaną przez ubezpieczonego w okresie od 03.11.1981r. do dnia 31.01.1984r. należy uznać za pracę w warunkach szczególnych.

Bez znaczenia pozostaje fakt, że ubezpieczony nie posiadał właściwych świadectw pracy w szczególnych warunkach za sporne okresy pracy.

Okoliczność, że ubezpieczony świadczył prace w warunkach szczególnych została bowiem wykazana w postępowaniu sądowym za pomocą innych dowodów. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem, nie obowiązują ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Po zaliczeniu spornych okresów zatrudnienia do pracy w warunkach szczególnych uznanej przez organ rentowy ubezpieczony legitymuje się wymaganym na dzień 1 stycznia 1999r. 15-letnim okresem takiej pracy i stąd spełnia wszystkie konieczne warunki do przyznania dochodzonego świadczenia.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury poczynając od dnia 1 stycznia 2018 roku, tj. pierwszego dnia miesiąca, w którym ubezpieczony złożył wniosek o przyznaniu emerytury.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na zasadzie art. 98 k.p.c., zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania. Na koszty poniesione przez odwołującego składały się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 180 złotych (par. 9 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).

(-) SSO Grażyna Łazowska